

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 12C/23/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511202141
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Mihalíková
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2511202141.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Renátou Mihalíkovou, v právnej veci navrhovateľky: J. Ď., nar. XX.XX.XXXX, bytom W.. G. XXXX/X, H. Š., právne zast. advokátom JUDr. Rudolfom Fajbíkom, so sídlom Dobšinského 14, Banská Štiavnica, proti odporkyňi: KOOOPERATIVA poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu nemajetkovej ujmy a úrazovú pozostalostnú rentu, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 18 000 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke pozostalostnú úrazovú rentu v sume 15 737,07 eur s úrokom z omeškania:

- vo výške 9 % ročne zo sumy 616 eur od 01.08.2010 do zaplataenia,
- zo sumy 240 eur od 01.09.2010 do zaplataenia,
- zo sumy 240 eur od 01.10.2010 do zaplataenia,
- zo sumy 240 eur od 01.11.2010 do zaplataenia,
- zo sumy 240 eur od 01.12.2010 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.01.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.02.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.03.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.04.2011 do zaplataenia,
- s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 244,32 eur od 01.05.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.06.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.07.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.08.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.09.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.10.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.11.2011 do zaplataenia,
- zo sumy 244,32 eur od 01.12.2011 do zaplataenia,
- s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 252,38 eur od 01.01.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.02.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.03.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.04.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.05.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.06.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.07.2012 do zaplataenia,
- s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 252,38 eur od 01.08.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.09.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.10.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.11.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 252,38 eur od 01.12.2012 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.01.2013 do zaplataenia,

- zo sumy 260,08 eur od 01.02.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.03.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.04.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.05.2013 do zaplataenia,
- s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 260,08 eur od 01.06.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.07.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.08.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.09.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.10.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 260,08 eur od 01.11.2013 do zaplataenia,
- s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 260,08 eur od 01.12.2013 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.01.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.02.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.03.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.04.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.05.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.06.2014 do zaplataenia,
- s úrokom z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 266,06 eur od 01.07.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.08.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.09.2014 do zaplataenia,
- s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 266,06 eur od 01.10.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.11.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 266,06 eur od 01.12.2014 do zaplataenia,
- zo sumy 269,57 eur od 01.01.2015 do zaplataenia,
- zo sumy 269,57 eur od 01.02.2015 do zaplataenia,
- zo sumy 269,57 eur od 01.03.2015 do zaplataenia,
- zo sumy 269,57 eur od 01.04.2015 do zaplataenia,
- zo sumy 269,57 eur od 01.05.2015 do zaplataenia,
- zo sumy 269,57 eur od 01.06.2015 do zaplataenia,
- zo sumy 269,57 eur od 01.07.2015 do zaplataenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, a počnúc augustom 2015 sumu 269,57 mesačne, vždy do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca, valorizovanú podľa všeobecne záväzného právneho predpisu.

III. Vo zvyšku súd návrh zamietá.

IV. O náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.02.2011, sa navrhovateľka domáhala od odporkyne zaplataenia pozostalostnej úrazovej renty podľa § 448 Občianskeho zákonníka, a to sumy 616 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.08.2010 do zaplataenia, sumy 240 eur s úrokom z omeškania 9 % od 01.09.2010 do zaplataenia, sumy 240 eur s úrokom z omeškania 9 % od 01.10.2010 do zaplataenia, sumy 240 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 01.11.2010 do zaplataenia a sumy 240 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.12.2010 do zaplataenia. Alternatívne sa domáhala navrhovateľka vydania rozsudku, ktorým by súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť jej jednorazové odškodnenie v sume 15 506,95 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % od 01.02.2011 do zaplataenia a náhradu trov konania. Následne, návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.06.2011, sa navrhovateľka domáhala od odporkyne zaplataenie nemajetkovej ujmy v sume 33 000 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % od 01.08.2010 do zaplataenia z dôvodu, že dňa 14.06.2009 poisťníčka odporkyne spôsobila dopravnú nehodu, pri ktorej bol usmrtený manžel navrhovateľky. Z dôvodu poisťnej zmluvy uzavretej medzi odporkyňou a vinníčkou predmetnej dopravnej nehody (poisťníčkou odporkyne), predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie, si navrhovateľka od odporkyne uplatňuje vyššie uvedené plnenia.

Tunajší súd vo veci rozhodol o základe nároku (medzitýmny) rozsudkom č.k. 12C/23/2011-109 zo dňa 31.10.2012, ktorým rozhodol, že nároky navrhovateľky na náhradu nemajetkovej ujmy a pozostalostnej

úrazovej renty sú čo do základu dôvodné a nárok navrhovateľky na jednorazové odškodnenie čo do základu nie je dôvodný. Uvedený rozsudok nadobudol v prvom výroku (týkajúcom sa dôvodnosti náhrady nemajetkovej ujmy a pozostalostnej úrazovej renty) právoplatnosť dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/116/2013-165 zo dňa 21.05.2014.

Nakoľko súd v prejednávanej veci už o základe uplatnených nárokov (nemajetkovej ujmy a pozostalostnej úrazovej renty) právoplatne rozhodol medzitýmnym rozsudkom č.k. 12C/23/2011-109 zo dňa 31.10.2012, doplnil následne dokazovanie týkajúce sa už iba výšky týchto nárokov resp. v prípade pozostalostnej úrazovej renty aj obdobia, za ktoré je navrhovateľkou požadovaná, pričom vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa s vyjadrením odporkyne ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 14.06.2009 zavinila I. V. I. za obcou S. v smere na mesto C.Z. dopravnú nehodu, pri ktorej narazila vozidlom značky T. L. EČV: C. do cyklistu M. Ď. (manžela navrhovateľky), ktorý pri tejto dopravnej nehode utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol.

Z rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/79/2010 súd zistil, že vyššie menovaná vodička bola týmto rozsudkom uznaná vinnou zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 odsek 1, odsek 2, písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Uvedeným rozsudkom bola súčasne poškodená J. Ď. (navrhovateľka) odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie; rozsudok nadobudol právoplatnosť 17.05.2010.

Z poisťnej zmluvy číslo 6552164182 zo dňa 29.01.2009 súd zistil, že touto zmluvou uzavrela vodička I. V. I. s odporkyňou poistenie, predmetom ktorého bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla F. T. L. EČV: C. so začiatkom poistenia XX.XX.XXXX B. XX:XX hod a koncom poistenia na neurčito.

Zo sobášneho listu predloženého navrhovateľkou súd zistil, že navrhovateľka uzavrela manželstvo s poškodeným M. Ď. dňa XX.XX.XXXX D. H. Š., u oboch sa jednalo o prvé manželstvo. V čase predmetnej dopravnej nehody toto manželstvo trvalo.

Z potvrdenia obce Y. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že navrhovateľka je vdovou po poškodenom M. Ď., do smrti ktorého spolu bývali v Y. Č..S.. XXX.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len ÚPSVaR) H. Š. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že navrhovateľka v roku 2012 poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,30 eur mesačne.

Z potvrdenia ÚPSVaR H. Š. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že navrhovateľka s výnimkou mesiaca apríl poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,30 eur mesačne.

Z potvrdenia ÚPSVaR H. Š. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že v januári 2014 bola navrhovateľke vyplatená dávka v hmotnej núdzi v sume 118,30 eur mesačne, v mesiacoch február - júl 2014 vo výške 117,40 eur mesačne, v mesiacoch august - október 2014 vo výške 152,10 eur mesačne a v mesiacoch november - december 2014 vo výške 117,40 eur mesačne.

Z potvrdenia ÚPSVaR H. Š. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že navrhovateľka je od 04.08.2003 vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, a aj v súčasnosti je poberateľkou dávky a príspevkov v hmotnej núdzi, ktoré jej za obdobie od januára 2015 do júla 2015 boli vyplatené vo výške 995,30 eur. Za rok 2013 jej bola vyplatená dávka v hmotnej núdzi v sume 1 301,30 eur a v roku 2014 v sume 1513,80 eur.

Zo znaleckého posudku znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, toxikológia V.. C. C., C.. č. XX/XXXX zo dňa 24.06.2009, vypracovaného v rámci vyššie uvedeného trestného konania tunajšieho súdu sp. zn. 1T/79/2010 vyplýva, že v tele manžela navrhovateľky v čase dopravnej nehody bola zistená negatívna koncentrácia etylalkoholu a zároveň nebola zistená prítomnosť ďalších iných prchavých organických toxických látok.

Zo znaleckého posudku znalca z odboru Doprava cestná, technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej doprave V.. C. R. č. XX/XXXX zo dňa 19.10.2009 vypracovaného rovnako v uvedenom trestnom konaní vyplýva, že vodička vozidla Nissan mohla nehode zabrániť správnymi predchádzacími manévrom za podmienky, kedy sa tento uskutoční len v pravom jazdnom pruhu a vozidlo nevojde do

ľavého jazdného pruhu. Cyklista z hľadiska reakcie ako aj z hľadiska rýchlosti pohybu nemal možnosť nehode zabrániť, nakoľko nemal možnosť pozorovať vozidlo Nissan a teda nemal možnosť akýmkoľvek spôsobom reagovať na približujúce sa vozidlo.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 12C/23/2011-229 zo dňa 19.05.2015 súd pripustil zmenu návrhu týkajúcu sa zaplataenia pozostalostnej úrazovej renty celkovo za obdobie od 01.08.2010 do 01.12.2013 s úrokmi z omeškania po uplynutí každého príslušného kalendárneho mesiaca ako aj sumy 33 000 eur (titulom náhrady nemajetkovej ujmy).

Z predloženého sobášneho listu súd zistil, že navrhovateľka uzavrela manželstvo s M. Ď. dňa XX.XX.XXXX, u oboch išlo o prvé manželstvo, ktoré v čase predmetnej dopravnej nehody trvalo; manželstvo bolo bezdetné.

Z predloženého výpisu z matriky zosnulých Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Š. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že navrhovateľke sa dňa 15.02.1978 narodil syn C. Y., ktorý však zomrel dňa XX.XX.XXXX.

Z oznámenia zamestnávateľa zomrelého manžela navrhovateľky S.-S., G..M..B., G. G. I. XXXX, R. zo dňa 04.01.2011 vyplýva, že denný vymeriavací základ manžela navrhovateľky za rok 2008 bol vo výške 20,9447 eur a za rok 2009 (do 14.06.) bol vo výške 21,2424 eur. Z oznámenia menovaného zamestnávateľa doručeného súdu dňa 28.09.2012 súd zistil, že priemerný čistý mesačný príjem manžela navrhovateľky v období od 07/2008 do 12/2008 bol vo výške 517,57 eur a v období od 01/2009 do 06/2009 vo výške 574,08 eur.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka U. zo dňa 25.09.2012 súd zistil, že manželovi navrhovateľky neboli Sociálnou poisťovňou vyplácané žiadne dávky.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne - ústredie zo dňa 27.09.2012 vyplýva, že manžel navrhovateľky ku dňu jeho smrti (14.06.2009) nedovršil dôchodkový vek. Dôchodkový vek pre nárok na starobný dôchodok by dosiahol dovŕšením 62 rokov veku dňa 29.07.2011.

V návrhu na začatie konania, doručenom súdu dňa 14.02.2011, si navrhovateľka uplatnila nárok na pozostalostnú úrazovú rentu za obdobie od 01.08.2010 do 01.12.2010.

Zmenou návrhu doručenou súdu dňa 04.06.2012 navrhovateľka rozšírila podaný návrh v časti požadovanej pozostalostnej renty v dôsledku plynutia času aj za obdobie od januára 2011 do decembra 2011. Uvedenú zmenu návrhu tunajší súd pripustil uznesením č.k. 12c/23/2011-80 zo dňa 14.06.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.07.2012.

Zmenou návrhu doručenou súdu dňa 19.12.2013 navrhovateľka rozšírila podaný návrh časti takajúcej sa pozostalostnej úrazovej renty (v dôsledku plynutia času) aj za obdobie od januára 2012 do decembra 2012. Uvedenú zmenu návrhu tunajší súd pripustil uznesením č.k. 12C/23/2011-229 zo dňa 19.05.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.05.2015.

Zmenou návrhu predloženou súdu dňa 09.07.2015 (na pojednávaní) navrhovateľka rozšírila podaný návrh v časti pozostalostnej úrazovej renty (v dôsledku plynutia času) za obdobie od januára 2014 do júla 2015; uvedenú zmenu súd pripustil uznesením č.k. 12C/23/2011-245 zo dňa 29.07.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.08.2015.

Navrhovateľka mala za to, že v časti týkajúcej sa nároku na úrazovú rentu, bol návrh podaný riadne na opakujúce sa plnenie, pričom v texte bolo uvedené iba obdobie, za ktoré bol už tento nárok splatný. To, že ide o opakujúce sa plnenie vyplýva zo samotného právneho nároku. Nárok ako taký nemôže byť podľa nej premlčaný, premlčané môžu byť iba jednotlivé čiastkové plnenia, a to odo dňa ich splatnosti a premlčacia doba nemôže plynúť od uplatnenia nároku ako takého.

V časti požadovanej nemajetkovej ujmy poukázala navrhovateľka na to, že mala iba manžela, nemali deti, žila iba s ním. Po jeho smrti sa z (ich spoločného) predchádzajúceho bydliska presťahovala, pretože nebola schopná udržiavať rodinný dom, v ktorom predtým spoločne žili a zároveň sa odsťahovala, aby bola bližšie k svojej rodine. Podľa navrhovateľky bolo jej manželstvo so zomr. manželom pohodové, nemali síce spoločné deti, mali však spoločné záujmy. Venovali sa cyklistike, mali radi hory. Ona bola v domácnosti, venovala sa domu, záhrade a manžel pracoval. Spoločne si urobili program, išli napr. poobede na bicykel alebo boli v Tatrách na výlete. Po smrti manžela zostala sama, v Y. žije iba rodina z manželovej strany. Snažila sa v Y. zostať ešte aj po manželovej smrti, ale po čase to bolo dosť ťažké, prísť do prázdneho domu, preto sa ho rozhodla prediť. V Y. mali ľudia svoje rodiny, bola tak uzavretá a spoločnosť hľadala len prostredníctvom návštev jej príbuzných v H. Š.. Zomrelého manžela jej v Y. pripomínali všetky veci okolo, riešila to tým, že to všetko pozatvárala do skriň resp. do stola v jeho dielni, aby to nevidela a nevedela čo s tým všetkým bude sama robiť. V dome mali veľkú spálňu, tam tiež mala pocit, že čo tam bude ona robiť a presťahovala sa do inej izby. Po smrti manžela nenavštevovala psychológa ani psychiatra, situáciu riešila tým, že chodievala na bicykel, išla napr. na bicykli aj do Š., kde mala známu, v C. chodila na bicykli do kúpeľného parku, kde sa prechádzala. Po čase si však povedala, že to už takto nemôže. Keď prišiel november, dušičky, zostalo jej zle, rozhodla sa preto, že dom predá

a odsťahovala sa späť do H. Š., kde býva doposiaľ v dvojizbovom byte. V tomto meste žije aj jej matka a brat; ona sama žila v H. Š. od malička až do uzavretia manželstva. Byť v H. Š. si kúpila z peňazí ktoré získala predajom domu v Y., ktorý po manželovi zdedila a zo zvyšku peňazí, získaných z predaja domu naďalej aj žije, nakoľko dávky, ktoré sú jej vyplácané, jej nestačia; platí z toho byť, elektrinu a všetko. Odporkyňa vzniesla námietku premlčania pokiaľ ide o pozostalostnú úrazovú rentu, s odôvodnením, že v pôvodne podanom návrhu (na začatie konania) si ju navrhovateľka uplatnila iba za rok 2010 v celkovej výške 1 576 eur. Za rok 2011 si ju uplatnila vo výške 2 931,84 eur s úrokom z omeškania až zmenou návrhu doručenou súdu dňa 04.06.2012, o ktorej zmene súd rozhodol uznesením zo dňa 14.06.2012. Pozostalostnú úrazovú rentu za rok 2012 vo výške 3 028,56 eur s úrokom z omeškania si navrhovateľka uplatnila až zmenou návrhu doručenou súdu dňa 19.12.2013, o ktorej súd rozhodol uznesením zo dňa 19.05.2015. Podľa odporkyne si tak navrhovateľka túto rentu neuplatnila ako celok už podaním návrhu na začatie konania ako nároku na opakujúce sa plnenie, ale uplatňovala si tento nárok iba za rok 2010. Podľa odporkyne tak všetky ďalšie nároky na pozostalostnú úrazovú rentu, okrem obdobia uplatneného priamo v návrhu na začatie konania, sú premlčané, keďže tento nárok nebol uplatnený ako celok.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.05.2010 (ďalej len Občiansky zákonník), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 445 Občianskeho zákonníka, strata na zárobku, ku ktorej došlo pri škode na zdraví, uhradzuje sa peňažným dôchodkom; pritom sa vychádza z priemerného zárobku poškodeného, ktorý pred poškodením dosahoval.

Podľa § 448 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba, voči ktorej mal zomretý v čase svojho úmrtia vyživovaciu povinnosť, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Tento nárok sa posúdi a suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 92 ods. 1, 2, 4 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu.

Pozostalostná úrazová renta sa vypláca v období, počas ktorého mala trvať vyživovacia povinnosť uvedená v odseku 1.

Nárok na pozostalostnú úrazovú rentu zaniká dňom, v ktorom by poškodený dovršil dôchodkový vek.

Podľa § 93 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., mesačná suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí vo výške výživného alebo príspevku na výživu, ktoré bol poškodený povinný platiť ku dňu svojej smrti.

Podľa § 93 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z. z., na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 primerane.

Podľa § 116 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z., dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta sa vyplácajú vopred v pravidelných mesačných lehotách. Deň splatnosti dávky určí Sociálna poisťovňa.

Podľa Opatrenia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny (ďalej len MPSVaR) Slovenskej republiky č. 404/2010 Z. z., dôchodkové dávky v roku 2011 sa zvyšujú o 1,8 %-

Podľa Opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky, dôchodkové dávky v roku 2012 sa zvyšujú o 3,3 %.

Podľa § 2 Opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., úrazová renta v roku 2013 sa zvyšuje o 3,05 %.

Podľa § 2 Opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z., percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2014 je 2,3 %.

Podľa § 2 Opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 295/2014 Z.z., percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015 je 1,32 %.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k nasledovným záverom:

Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, je potrebné uviesť, že ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom, neustanovuje žiadne medze. Pre určenie výšky tejto náhrady však uvedené zákonné ustanovenie zakotvuje taxatívne dve kritériá, a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo.

Z obsahu trestného spisu ako aj samotného právoplatného rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 1T/79/2010 vyplýva, že dopravnú nehodu zavinila poisťníčka odporkyne. Z vyššie citovaných znaleckých posudkov z odboru toxikológia a cestná doprava vypracovaných v rámci predmetného trestného konania vyplýva, že v tele manžela navrhovateľky v čase dopravnej nehody nebola zistená koncentrácia etylalkoholu ani prítomnosť iných prchavých organických toxických látok a zároveň bolo konštatované, že cyklista (manžel navrhovateľky) z hľadiska reakcie, ako aj z hľadiska rýchlosti pohybu, nemal možnosť nehode zabrániť, nakoľko nemal možnosť pozorovať vozidlo T. a teda nemal možnosť akýmkoľvek spôsobom reagovať na približujúce sa vozidlo. Vodička motorového vozidla mohla nehode zabrániť správnym predchádzacím manévrom za podmienky, kedy sa tento uskutoční len v pravom jazdnom pruhu a vozidlo nevojde do ľavého jazdného pruhu. Ako vinník predmetnej nehody tak bola právoplatným rozsudkom súdu určená výlučne poisťníčka odporkyne.

Z vykonaného dokazovania je tak nesporné, že v dôsledku predmetnej dopravnej nehody, pri ktorej zomrel manžel navrhovateľky poisťníčka odporkyne zasiahla do osobnostných práv navrhovateľky spočívajúcej v jej práve na súkromie a rodinný život. Navrhovateľka s manželom nemali deti, žili v manželstve, spoločnými aktivitami si vyplňali voľný čas, spoločne sa starali o dom, záhradu a hospodárstvo. Viedli pokojný manželský život, v rámci ktorého si boli navzájom oporou, denne sa stretávali. Protiprávnym konaním poisťníčky odporkyne došlo k nezvratnej deštrukcii tohto vzťahu resp. medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života navrhovateľky a tým aj k zásahu do jej osobnostných práv. Navrhovateľka, ktorá predtým žila spoločne s manželom v rodinnom dome a starala sa o ich spoločnú domácnosť, už tieto aktivity resp. túto starostlivosť vrátane schopnosti žiť naďalej v prostredí, ktoré jej neustále manžela pripomínalo ďalej nezvládala. Utrpená trauma ju prinútila odsťahovať sa z tohto prostredia, kde nemala žiadnych ďalších blízkych príbuzných a zostala tam sama. Prestažovala sa preto do bytu v H. Š., aby bola blízko svojej rodiny t.j. matky a brata. Samotná skutočnosť, že navrhovateľka po smrti manžela nebola psychologicky resp. psychiatricky liečená, nie je relevantná pre preukázanie zásahu do jej osobnostných práv. Smrťou manžela bola narušená celistvosť rodiny navrhovateľky, bolo zasiahnuté do súkromného a rodinného života navrhovateľky, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. S poukazom na tieto závery súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľke nemajetkovú ujmu vo výške 18 000 eur, ktorú považuje za primeranú, vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie, závažnosti vzniknutej ujmy ako aj okolnostiam, za ktorých k neoprávnenému

zásahu došlo. Za nedôvodný však považuje súd nárok navrhovateľky, ktorým sa domáha aj zaplatenia úrokov z omeškania zo sumy nemajetkovej ujmy, nakoľko povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia. Až uplynutím takto určenej lehoty na plnenie, sa dlžník dostáva do omeškania. V časti požadovaných úrokov z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy súd preto podaný návrh ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o nárok na pozostalostnú úrazovú rentu, z vykonaného dokazovania vyplýva, že v čase smrti manžela navrhovateľky ani on sám, ani navrhovateľka nedovŕšili dôchodkový vek. Manželia mali vzájomnú vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z § 71 ods. 1 Zákona o rodine. Z vyššie uvedených správ posledného zamestnávateľa manžela navrhovateľky, ako aj oznámenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že denný vymeriavací základ manžela navrhovateľky za rok 2008 bol vo výške 20,9447 eur a za rok 2009 (do 14.06.) bol vo výške 21,2424 eur. Priemerný čistý mesačný príjem manžela navrhovateľky v období od 07/2008 do 06/2009 bol vo výške 545,82 eur. Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka U. zo dňa 25.09.2012 zároveň vyplýva, že manželovi navrhovateľky neboli Sociálnou poisťovňou vyplácané žiadne dávky a ku dňu smrti (14.06.2009) nedovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek pre nárok na starobný dôchodok by dosiahol dovŕšením 62 rokov veku dňa 29.07.2011.

V časti týkajúcej sa nároku na pozostalostnú úrazovú rentu, súd nesúhlasí s názorom odporkyne ohľadom premlčania tohto nároku za ďalšie obdobia, ktoré neboli uvedené v (pôvodnom) návrhu na začatie konania, ktorý bol súdu doručený dňa 14.02.2011. Z podaného návrhu navrhovateľky na začatie konania je totiž zrejmé, že navrhovateľka sa okrem iného domáha aj zaplatenia pozostalostnej úrazovej renty za obdobie od augusta 2010 do decembra 2010, ďalšími zmenami (rozšíreniami) návrh v tejto časti rozširovala o ďalšie obdobia len v dôsledku plynutia času.

Z vykonaného dokazovania - konkrétne z obsahu trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1T/79/2010 vyplýva, že rozsudok vydaný v uvedenom konaní sp. zn. 1T/79/2010 zo dňa 17.05.2010 nadobudol právoplatnosť dňa 17.05.2010 a v tento dátum bol aj doručený navrhovateľke (keďže sa jednalo o schválenie dohody o vine a treste). Navrhovateľka sa tak mohla o zodpovednom subjekte (ktorý jej škodu resp. ujmu spôsobil) dozvedieť najneskôr 17.05.2010. Návrh na začatie konania bol súdu doručený dňa 14.02.2011 t.j. v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedený nárok na pozostalostnú úrazovú rentu sa však (obdobne ako nárok na náhradu za stratu na zárobku) premlčuje ako jeden celok, nie iba ako nároky na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia z neho vyplývajúce, poskytované vo forme dôchodku (tzv. renty). Súd je preto toho názoru, že uvedený nárok nie je premlčaný a odporkyňou vznesenú námietku premlčania súd považuje za nedôvodnú.

Navrhovateľka výšku žiadanej pozostalostnej úrazovej renty v roku 2010 odvádzala od rovnakej životnej úrovne manželov s prihliadnutím na výšku dosahovaného priemerného čistého mesačného príjmu manžela vo výške 480 eur a týmto postupom tak dospela k sume žiadanej pozostalostnej úrazovej renty za rok 2010 v sume 240 eur mesačne.

Nakoľko podľa posledného zamestnávateľa manžela navrhovateľky- spoločnosti S.-S., G..M..B., R., priemerný čistý mesačný príjem manžela navrhovateľky v období od 07/2008 do 06/2009 bol vo výške 545,82 eur a v zmysle § 71 ods. 1 Zákona o rodine, má byť životná úroveň manželov v zásade rovnaká, súd nemal dôvod navrhnúť sumu pozostalostnej úrazovej renty za rok 2010 vo výške 240 eur neakceptovať resp. spochybňovať.

V roku 2011 sa v zmysle opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 404/2010 Z. z. dôchodkové dávky zvýšili o 1,8 %; výška renty tak v roku 2011 predstavuje sumu 244,32 eur.

V roku 2012 sa v zmysle opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 344/2011 Z. z. dôchodkové dávky zvýšili o 3,3 %; výška renty tak v roku 2012 predstavuje sumu 252,38 eur.

V roku 2013 sa v zmysle opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z. úrazová renta zvýšila o 3,05 %, čo predstavuje výšku renty v sume 260,08 eur.

V roku 2014 sa v zmysle opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 329/2013 Z. z. úrazová renta zvýšila o 2,3 %, čo predstavuje výšku renty v sume 266,06 eur.

V roku 2015 sa v zmysle opatrenia MPSVaR Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z. úrazová renta zvýšila o 1,32 %, čo predstavuje výšku renty v sume 269,57 eur. Celková výška priznanej pozostalostnej úrazovej renty do júla 2015 tak predstavuje sumu 15 737,09 eur.

Súd navrhovateľke z nároku na pozostalostnú úrazovú rentu priznal aj úroky z omeškania, nakoľko splatnosť tohto nároku je v zmysle § 116 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení stanovená v pravidelných mesačných lehotách vopred. Uvedené zákonné ustanovenie zároveň hovorí o tom, že konkrétny deň výplaty stanoví resp. určí Sociálna poisťovňa. Z toho vyplýva, že uvedená renta za konkrétny mesiac musí byť vyplatená najneskôr do posledného dňa príslušného mesiaca. Ak si teda navrhovateľka uplatňuje úroky z omeškania zo zaplatenia tejto renty za daný mesiac, od prvého dňa nasledujúceho mesiaca, súd jej návrhu vyhovel, keďže je v súlade s § 116 ods. 2 veta prvá Zákona o sociálnom poistení. Zároveň súd, vychádzajúc zo znenia posledne právoplatne pripustenej zmeny návrhu, uložil odporkyni povinnosť platiť navrhovateľke predmetnú rentu aj počnúc augustom 2015 naďalej, s prihliadnutím na jej každoročnú valorizáciu upravovanú všeobecne záväzným právnym predpisom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. Musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a)-f) O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§251 ods. 1 O.s.p.)